

tapu; ko Ihu Karaiti hoki to matou Ariki. Amino."

REWETI TUHOROUTA KOHERE.

TE AO KATOA.

I mea te Pakeha e kore rawa e kitea oratia tenei manu te Takahē. Otira kua kitea tetahi i Te Anau. I rongo tetahi pakeha ki te manu e tangi ana, te rerenga atu o tana kuri mau tonu atu. Kua whakamaroketia tana manu, a i tono taua tangata kia homai e te Kawanatanga o Niu Tirenī kia \$250 hei utu mo tona manu. Ki te kore te Kawanatanga e whakaae ka hokona, e ia ki etahi atu tangata mo te moni nui atu. Mehemea ana he parou te manu nei kapau te moni i te utunga!

No tenei marama i u mai ai tetahi Pakeha ki Murihiku. E taiawhio ana ia i te ao nei ma te waewae, anake, haunga hoki te whaka-whitinga i nga moma i runga Kai-puke. Kua nui nga marama e haere ana taua tangata. E 60,000 maero katoa hei haerenga mana. Kaore ia e mau kai ana kakahu ranei. Hei te tutukitanga o tona haere ka tuitui ai ia i tona haerenga. Ta tenei tangata whakaaro i hua ai i roto i tona ngakau!

Kua tu tetahi Ropu mo te arai atu i nga mate huango. Kua 20 rawa nga peka o tenei ropu kei Niu Tirenī nei. Ko ta ratou mahi tūtahi he whakaako i te tangata kia tupato ki nga mea e tipu ai te huango. E mea ana a ratou panui kia tuapato te tangata ki nga wai-u o nga kau mate, a kia hono tonu te haereere, te noho ranei i nga wahi e whitikiria ana e tera. Taiboa ratou te tono ai ki te Paremete kia hangaia he ture hei arai i te tangata hei mahi i nga mahi e kaha ai te huango. E ki ana ko te Pakeha, "Prevention is better than cure," ara, "pai atu te arai atu, i te patu i te mate." E ki ana hoki ko te Maori "I tawhiti ano te hoariri e hanga ana i te pa." Kua e tukua kai tapoko rawa te mate ki te tinana ka hanga ai te tauarai. A i te paanga mai o te mate ka parau noa ki te haere ki nga tohunga Maori kia tinihangatia.

TE HAHĪ MOMONA.

"Kaore matou nei e kohikohi ana."

I te 17 o nga ra o Maehe nei ka haere etahi minita Momona ki te korero ki te etita

o te "Poverty Bay Herald," o Turanga, ki te korero mo te ratou Hahi. I mea ana Momona kua whakakorea e to ratou Hahi te moe tokomaha o te tangata i te wahine, a inaianei kei te kaha haere to ratou Hahi i waenganui o nga Maori o Niu Tirenī. E 4,000 nga Maori kua huri ki te Momona (kaore i whakaturia e raua nga mea kua ngenge ki te Momona), e toru ta kau nga kaikauwhau ki nga Maori, e rua ki nga Pakeha. Kaore o ratou na minitae utungia ana, engari haere noaio ai, kei o ratou hoha be oranga mo ratou, e rite ana ta ratou ki ta te Karaipiture, kaore e mau i te "takotoranga moni, putea ranei." He nui atu nga kupu whakaphepeha a aua Pakeha mo te rana Hahi, a ko a raua korero i panuitia o te "Poverty Bay Herald," hei whakaki nupepa noa pea. I tetahi ra mai ka puta te reta a tetahi Maori i roto i te "Poverty Bay Herald;" i puta ona kupu mo nga korero a nga Momona, a i uia hoki e ia tetahi paai kahore ano kia hoki noa i aua Momona. Ko te whakamaoritanga tenei o te reta a taua Maori—

Ki te Etita o te "Herald."

Ehoa, —I te tubinga o te nupepa inanahi i panuitia e koe a koutou korero ko etahi Momona tokorua, a i ta koutou korerotanga i whakaatu aua Momona kia koe i te tohanga o to ratou Hahi ki nga takiwa Maori, otira kore rawa tetahi kupu kotahi i puta mo te tauritanga o te Pakeha ki a ratou Whakaakoranga. Inaianei (e mea ana ratou) e toru tekau a ratou kaikauwhau kei nga Maori, a kua 4,000 nga Maori kua tauri ki te Momona, ara te ingoa tika mo aua Maori he porohiriati. He toa rawa o kai-homai korero ki te ki e rua o ratou kei te kauwhau i te oranga ki te iwi kiri-ma o tenei koroni. Kaore i te mate atu i toku ngakau tenei tikanga! I au he Maori e tika ana kia whakaturia mai e ena Momona tokorua, e hia o nga Pakeha kua huri ki te karakia Momona; a he aha te take i rua tonu ai o ratou kaikauwhau ki nga Pakeha e 700,000 a i 30 rawa ai ki nga Maori e 39,000 tonu nei? He whakaaro ranei no ratou he pai ke atu mo matou mo te Maori te rumaki, te Pukapuka a Moromona, me te moe tokomaha i te wahine, tena mo nga akeha? (Engari, kua whakamutua hoki ta ratou kauwhau kia ngahuru te wahine); tera ranei he whakaaro he iwi wairangi matou te Maori? Tera atu ano etahi take i whakamanamana ai nga Momona tokorua na mo to raua Hahi, e hiaitia ana aha ki